

Полювання мисливців за привидами
Андрій Анатолійович Кокотюха

TeenBookTo

«Світла в кабіні ліфта не було. Просто на хлопців звідти дивилася пара палаючих очей» – ось так двоє школярів зустріли привида в звичайному, досі безпечному ліфті багатоповерхового будинку. І це не єдина таємниця, яку беруться розгадувати розумник Максим Білан і силач Денис Черненко. До того часу вони не думали, що зможуть знайти спільну мову й подружитися. Але тепер ніхто, крім них, не врятує Золотий кубок – головний приз спортивних змагань, на який націлилися злодії, не кине виклик викрадачам домашніх улюбленців і, звичайно, не полюватиме на привидів, котрі зустрічаються не лише в ліфтах... Небезпечні пригоди юних детективів на цьому не закінчуються...

Андрей Кокотюха

Полювання мисливців за привидами

© А. Кокотюха, 2014

© В. С. Печеник, художнє оформлення, ілюстрації, 2020

© Видавництво «Фоліо», марка серії, 2017

Полювання на Золотий кубок

1. Безвихідне становище

Денис Черненко «тонув».

Він ішов на дно швидко і стрімко, мов рибальський гумовий човен, пробитий гострим шматком прибережного корча. Потопав, наче найбільший у світі корабель «Титанік» серед нічного океану під час свого першого і єдиного рейсу. Гинув на очах у двадцяти хлопців та сімнадцяти дівчат.

Ніби навмисне, з початком нинішнього березня жоден із однокласників не захворів, як це завжди траплялося. Сьомий «А» зібрався в повному складі, й тепер тридцять сім пар очей дивляться на того, кому не пощастило. І в жодних очах не прочитати співчуття потопачому.

– Ну, Черненко, ми всі тебе слухаємо, – підбадьорив носатий історик. У голосі вчителя Денис так само нічого втішного не почув. – Розкажи нам щось цікаве.

– Не знаю я нічого цікавого, – буркнув хлопець, стоячи біля дошки обличчям до класу і переминаючись із ноги на ногу.

– А мені здавалося, що історія – цікавий предмет, – історик зробив вигляд, що здивувався.

Хтось із однокласників про всяк випадок реготнув.

Прикро ось що: проти історії Денис справді нічого особливого не мав. Часом йому було навіть цікаво слухати розповіді вчителя про різні там бої та переможні походи князів та королів. Правда, коли той говорив про сварки князів між собою, Черненко байдуже дивився у вікно або обережно починав гортати якийсь новий журнальчик. Про футбол і машини хлопцеві в такі моменти було читати цікавіше, ніж про якусь там феодальну роздрібненість.

Ні, історія – нормальний предмет. Та й історик у них не такий вже занудний. Є гірші предмети. Візьміть хоч алгебру. Або літературу – там постійно змушують вчити щось напам'ять. Може, Денис і вчив би. Тільки всі ці віршики чи шматки класичної прози йому видавалися зовсім нецікавими.

Історія – то інша справа. Всі ці давні воїни, багатирі-ратники, чимось подобалися Денисові Черненку. Він уявляв, скільки треба сили, аби піднімати ковані мечі та довжелезні списи. Алгебра з її квадратними коренями князівським дружинникам точно не потрібна. Але ж історик зараз не про битви його запитує. І не просить пояснити, чому багатирі мусили займатися спортом...

– Предмет нормальний, – погодився Денис із учителем, аби лиш не мовчати ганебно.

– О, це вже прогрес! – історик пройшовся у Черненка за спиною, заклавши руки за спину, і зайвий раз нагадав чаплю. Його в школі так і дражили: Чапля. – Значить, я не дарма вам намагаюся щось розповідати. Але, – його худий палець націлівся на стелю, – я все це не вигадую. Підручники теж складають мудрі люди. Тільки і вони нічого не вигадують. Історія, Черненко, залишається в документальних літописах та героїчних епосах. Особливо це стосується історії Київської Русі кінця десятого – початку одинадцятого століття. Тому, – вчитель повернувся на своє місце, вмоствився за столом, підсунув до себе класний журнал, – мені хочеться почути від тебе, Черненко, ім'я хоча б одного героя того часу.

– Людина-павук! – вигукнув із задньої партії Ігор Нещерет. Тепер клас вибухнув реготом дружно.

Історик зробив вигляд, що не звернув уваги на цей вигук.

– Мені здається, Черненко, ти трошки подумаєш і скажеш всім нам, хто був героєм народного епосу, який оспівував боротьбу русичів з ордами кочівників. А хто такі кочівники, нам скаже Нещерет.

2. Ілля Муромець і Конан-варвар

Під хихотіння класу дотепник підвівся і затинаючись промимрив:

– Ну, кочівники... Вони той... кочували... Вели переважно кочовий спосіб життя, – старанно наморщивши лоба, продовжив: – Кочівниками були монголо-татари. У них було велике військо, і це військо постійно нападало на Київську Русь, грабуючи її і беручи в полон жінок та дітей...

Поки Нещерет говорив, а історик із непідробною цікавістю його слухав, Денис почав стрибати жадібним поглядом по обличчях тих, хто сидів на перших партах. Йому потрібна була підказка. Соломинка, за яку готовий схопитися будь-який потопуючий.

Цю соломинку міг кинути лише Білан.

Максим Білан сидів якраз за першою партою у першому від дверей ряду. Цей зубрило робив вигляд, що нічого не відбувається. Правильно, викликали ж не його, чого б йому ото паритися. Він точно знає все про ті дурнуваті епоси.

Ніби відчувши на собі пекучий погляд Дениса й немов прийнявши сигнали, котрі той посилав, Максим подивився на нього і навіть кивнув: чого, мовляв, треба? Черненко напружив м'язи обличчя, вирячив очі і кілька разів гойднув головою, ніби кажучи йому: йди, мовляв, сюди. Насправді такий знак явно натякав: «Підказуй, дурню!»

Нещеретові, як це часто бувало, починала лестити загальна увага. Він узагалі хотів бути артистом та постійно виступав із якимось номером на концертах шкільної самодіяльності. Точно має талант, паскудник: про що б не починав говорити, яку б лободу не мовив – заслухаєшся.

Це давало Денисові Черненку додатковий виграш у часі. Він знову кивнув Максиму Білану, що означало нетерпляче: «Ну! Давай!»

Білан знизав плечима і розвів руками. Ага, це в його стилі: сам, мовляв, викручуйся.

Черненко зробив звірське обличчя і показав Білану кулака. Навіть зобразив боксерський удар для більшої переконливості. Та ще й ногою тупнув.

Ось як із такими грамотними треба! Злякався, слабак! Подався вперед, щось шепоче. Глянувши одним оком на Чаплю, Денис зробив півкроку в бік Максима, трохи нахилився, аби краще чути.

Є!

Все в порядку. Не соломинка, а ціла колода. І як же він міг забути про цього героя! Тепер все, тепер він готовий заробляти свою позитивну оцінку.

– Добре, з жорстокістю кочівників усе зрозуміло, – зупинив тим часом учитель Ігоря Нещерета. – Сідай поки. Тепер, Черненко, тобі лишається дуже просте завдання. Назви всім нам хоча б одного героя народного епосу. Воїна, який давав

відсіч кочовим племенам, загарбникам давньоруських земель. Можеш назвати?

– Так я вже згадав, – поважно мовив Денис. – Просто з голови вилетіло.

– Отже? – заохотив його Чапля.

Гордо глянувши на клас і навіть підморгнувши своєму рятівникові Білану, Черненко промовив:

– Конан-варвар!

Хотів продовжити. Не дали.

Всі слова, які готові були зірватися з язика, потонули в дружному несамовитому реготі. Не стримався навіть сам історик, затрусивши від сміху своїми худючими плечима.

Денис розгублено глянув на Максима. Але той тішився не просто разом з усіма. Він реготав найбільше з усіх.

– Тихо, тихо! – нарешті заспокоїв усіх учитель. – Ну, що ж, Черненко, версія дуже оригінальна. Ми всі думали, ти нам хоча б про Іллю Муромця розкажеш. Але в тому, що ти сказав, є нове свіже слово...

Чапля міг би кепкувати з Дениса ще довго. Тільки від остаточного потопання хлопця врятував дзвінок. Починалася велика перерва.

3. Сутичка на великій перерві

Ніби нічого не сталося, Максим Білан вийшов у коридор з величезним яблуком у руці.

Денис Черненко дивився на того, хто, виявляється, або був, або раптом став його найбільшим та найлютішим ворогом. Хлопці проходили повз невдаху, плескали по плечу, щось говорили про четвертого руського богатиря Конана Денисовича. В інший час та за інших обставин Дениско або відповів би жартом, або поліз битися. Але ніхто з дотепників не винен.

Ось він, винуватець його ганьби. Стоїть, яблучко гризе. Мабуть, матуся в наплічник засунула. Помила, мікробів обтерла, аби в синочка животик не заболів. Так зараз у нього щось друге заболить!

Стиснувши кулаки і не помічаючи нікого довкола себе, Черненко перетнув коридор. Підійшов до вікна, біля якого примостився Білан зі своїм яблуком, рвучко розвернув його до себе.

– Ну?

– Гну, – спокійно відповів Максим. – Яблуко хочеш?

– Я тебе зараз, гада повзучого, по вуха в землю зажену, – лиховісно мовив Денис.

– Де ти тут бачиш землю? – здавалося, Максим зовсім його не боїться. – Підлога бетонна.

– Значить, у бетон, – погодився Денис. – Ти для чого це зробив, придурку?

– Не бачу логіки, – Максим посунувся на півкроку назад. – По-перше, в бетон мене не зможе загнати навіть утричі сильніший за тебе лободзвін. Спочатку на цвяхах потренуйтеся. По-друге, що я зробив? По-третє, чому я придурок?

Денис зітхнув, скреготнув зубами.

– Ти спеціально підказав мені неправильно. Дурнем виставив.

– Хіба той, хто не вміє думати, – розумний? Я ляпнув перше, що в голову прийшло, аби ти відчепився. Як ти ще про Людину-павука не...

Денисові набридло його слухати. Лють у ньому клекотіла, наче вода в здоровенній каstrулі, під якою забули вимкнути газ. Головне – він уже зрозумів Максимову правоту. Ще тоді, біля дошки дійшло до нього: сам винен. Але це розуміння тільки розпалювало лють.

Першим ударом Черненко вибив із руки Білана надкушене яблуко. Другим відштовхнув до стіни. Третій спрямував на підборіддя ворога. Але Максим вчасно забрав голову, кулак Дениса врізався в стіну. Болю хлопець не відчув, швидше розгубився: куди він подівся, цей чуперадло...

Битися Максим не вмів і не любив. Не любив тому, що не вмів, а не вмів через те, що не любив. Але опиратися насильству вважав за обов'язок. Тому, виставивши руки вперед, він з усієї сили штовхнув Дениса, та ще й закричав при цьому на весь коридор. Не чекаючи від слабшого за себе супротивника взагалі жодних дій, Черненко раптом відчув, що падає. І наступної миті таки приземлився на підлогу.

Довкола них негайно скупчився строкатий натовп. На великій перерві давно ніхто не бився. Правильніше буде сказати так: у приміщенні школи взагалі не часто траплялися подібні сутички. Якщо хлопці не бачили іншого способу розв'язати свою суперечку, крім як помірятися силами, вони в супроводі неодмінної групи підтримки йшли після уроків за школу. А сьогодні Денис Черненко порушив це неписане правило.

Та ще й поліз битися зі слабшим за себе.

Причому слабший не втік – дав здачі. Та ще й так, що збив кремезного спортсмена з ніг. Такий бойовик варто подивитися.

Денис прудко скочив на ноги. Глядачі розступилися, ставши щільним колом. Тепер Черненко і Білан опинилися ніби на арені. Один був биком, інший – матадором.

Максимові в цей момент здалося, що вдруге повалити противника не вдасться. Якби не збіглося стільки цікавих глядачів, він просто спробував би втекти. Для чого лізти в бійку, коли суперник, як відомо, сильніший за тебе... Але зараз, на очах у всіх, хлопець просто не міг дозволити собі тікати. Доведеться приймати бій.

Не довелося.

Крізь натовп пробився фізрук Олексій Валерійович у спортивному костюмі. За ним – Ганна Павлівна, їхня класна керівницка.

– Ану, брек! – гримнув учитель фізкультури.

– Пощастило тобі, козел, – процідив крізь зуби Денис, обтрушуючи штани.

4. Покарання

Цікавих з появою вчителів відразу стало набагато менше.

Ті, хто залишився, завбачливо відійшли подалі, аби під чиюсь гарячу руку не перепало й тим, хто просто стояв поруч. Бо зазвичай Олексій Валерійович любив дати комусь прочухана. Тільки не тепер, не в цьому випадку.

Учитель фізкультури, розтягнувши бійців, не знав, що з ними робити далі. Бо з одного боку порушником спокою виявився Дениско Черненко, один із його улюбленців, хлопчина з серйозним спортивним майбутнім. А з іншого – Максим Білан, який бігає крос гірше за всіх, на турніку звивається черв'яком, і взагалі більше приносить довідки про звільнення, ніж ходить на уроки фізкультури.

Цей явно першим бійку не почне. Значить, першим почав спортсмен Черненко. Отже, винний його улюбленець, як не крути. Дениска карати не хочеться, Максима нема за що. І тут на виручку прийшла Ганна Павлівна.

– Що тут сталося, півні? Тільки не кажи, Черненко, що Білан першим почав!

– А я взагалі нічого не кажу, – буркнув Денис.

– Максиме, в чому справа? – тепер керівницка класу дивилася крізь скельця своїх елегантних окулярів на Білана.

– Я, звичайно, міг би поскаржитися на цього, – Максим тицьнув на ворога пальцем. – Але тоді вийде, що я – слабак і ябеда, нездатний постояти за себе. Ви не примусите мене поскаржитися на однокласника, – він зітхнув. – Непедагогічно.

Педагоги здивовано презирнулися.

– Отже, ти почав цю гидку бійку? – з надією запитав Олексій Валерійович.

– Я міг би взяти провину на себе, – погодився Максим. – Тільки в тому разі, коли треба було б рятувати товариша. Цей тип мені не товариш. Раз так, то і брехати потреби нема.

– Значить, бійку почав Черненко? – Ганна Павлівна нетерпляче смикнула Максима за рукав.

– Скаржитися не буду, – вперто гнув своє хлопець.

– Може, ти щось скажеш? – скельця блимнули на Дениса.

Той вирішив узагалі промовчати. Він люто ненавидів цього розумецького типа, проте так само не хотів уплутувати в їхні особисті справи вчителів. До того ж, треба буде пояснити, з чого все почалося. І Денис знав, як усе зрозуміють педагоги: мало того, що сам не вивчив як слід уроку, так іще й поліз битися до того, хто вирішив пожартувати і підказав чисту дурницю.

– Та-ак. Бачите, Олексію Валерійовичу, цим двом явно робити нічого, – підсумувала класна керівничка.

– Одному з них – так точно, – погодився з нею фізрук.

– А раз їм нема чого робити, я їм заняття знайду. По-перше...

Тут Ганна Павлівна на мить зам'ялася. Вона хотіла викликати батьків обох забіяк до школи. Але вчасно згадала: мама Черненка навряд чи зможе прийти, в цій родині без старшого сина клопотів вистачає. Ну а батьків Білана вона просто не ризикне турбувати після того, як Максимів тато через свою фірму закупив для школи кілька нових комп'ютерів, а його мама організувала всьому сьомому «А» безкоштовні квитки в театр на «Острів скарбів». Всі ці думки блискавкою пронеслися в її голові, і вона швиденько передумала:

– Залишається сьогодні після уроків. Хто черговий у класі – відчергує завтра. А ви з такою самою енергією, як оце зараз боксували, гарненько приберете в класі. Зробіте вологе прибирання. Ось так.

Максим Білан знизав плечима. Могло бути гірше.

Денис Черненко примружив очі і закусив губу. Після уроків нікого не буде, і йому точно ніхто не заважатиме розібратися з цим розумником-вискочнем до кінця.

5. Подвійна пастка

Класна керівничка сама прослідкувала, аби злісні порушники дисципліни лишилися після уроків.

Максим отримав віника. Черненко – відро і швабру. Побажавши їм добре попрацювати і подумати над своєю поведінкою, Ганна Павлівна пішла геть із почуттям виконаного обов'язку. Хлопці залишилися самі в класі.

А за десять хвилин – у всій школі.

Денис зловив себе на думці, що частина злості вже наче випарувалася. Йому не хотілося накручувати себе і починати все знову. До того ж, Білан, справжнє Боже теля, почав старанно мести підлогу. Ясно, хотів усе швидше закінчити. Сходивши до туалету за водою, Денис повернувся, став у дверях, деякий час поспостерігав за товаришем по нещастю.

– Тільки пилюку піднімаєш, – нарешті спромігся зауважити він.

Максим розпрямився, критично оглянув результат своїх старань, навіть провів рукою перед собою, розтинаючи долонею куряву.

– Все це у наших легенях, – промовив замислено, а тоді несподівано різко поміняв тему: – А ти даремно на мене наїхав. Жарти жартами, тільки ми з тобою не так уже й помилилися.

– Ти це про що? – не зрозумів Денис.

– Ну, вся ця історія. З Конаном, – Максим відкинув віника і присів на краєчок парти. – Якби в нас був час і нас хотіли слухати, ми б довели свою правоту.

Черненко промовчав. Але всередині вже почала прокидатися образа, замішана на пригашеній люті.

– Я недавно прочитав у інтернеті одну цікаву версію, – Максим не помічав, як почало мінятися Денисове обличчя. – Виявляється, Конан-варвар та інші кіммерійці цілком могли бути нашими предками. Тобто прадавніми українцями.

Денис міцно стиснув зуби.

– Звісно, Київська Русь молодша за легендарну Кіммерію. Але хто знає, можливо, той самий Конан був якимось дуже давнім родичем Іллі Муромця. Тільки Чапля про це не знає або, швидше за все, не хоче знати.

Денис закусив нижню губу.

– Слухай, ти знаєш, що? Прийди додому, зайти в мережу і запитай у будь-якого пошуковця «Конан-варвар». Або...

Це вже занадто. Це вже переходить усякі межі.

Спокійно взявши обома руками відро з водою, Денис кількома кроками подолав відстань між собою і Максимом, р-раз! – і розумник уже стоїть мокрий, як хлющ, тільки відпирхується.

– Ти здурів? – крикнув він, злазячи з парти.

– Конан, кажеш? Варвар, кажеш? Наші предки, кажеш? Інтернет тобі? Так тебе, мордо, зараз навіть в інтернеті не знайдуть!

Кинувшись із кулаками на Максима, Денис не відразу зрозумів свою помилку. Треба було відрізати йому шлях до відступу чи хоча б прикрити двері.

Максим у свою чергу тепер зовсім не соромився дати драла – ніхто ж не бачить його ганьби. Одним рвучким рухом шарпонувавши парту, він поставив її між собою та Денисом. І поки противник долав перешкоду, двома величезними стрибками наблизився до дверей і вибіг геть із класу.

Тепер головне – заховатися. Не вибігати ж надвір без куртки: за вікном почався сумний березневий дощик – далеко не втечеш. План визрів у Максимовій голові тут-таки: перечекати, погратися з цим громилом в ката й мишу, вибрати момент і

повернутися в клас за речами. Заплутати погоню видавалося досить легкою справою.

Приміщення школи будувалося двадцять років тому. Кожен з двох поверхів мав три окремі секції, сполучені між собою переходами. З кожної секції вело по два виходи. Якщо двоє граються в доганялки, виграє той, хто першим добіжить до будь-якого виходу. Лабіринт такий собі, але при бажанні заплутати можна.

Їхній клас знаходився на другому поверсі середньої секції. Вибігши з дверей класу, Білан рвонув ліворуч, кількома стрибками подолав сходи вниз, далі завернув праворуч – і мало не зіткнувся з Черненком. Очевидно, Денис прорахував його дії і побіг у протилежному напрямку – аби зустріти втікача.

Крутнувшись на п'ятах, Максим погнав у бік спортзалу. Там можна було, забігши в хлопчачу роздягальню, через неї потрапити до залу, а з залу через інший вихід – у інше крило шкільної будівлі.

Заскочивши до роздягальні й опинившись у спортивному залі, Максим перетнув його і з усього маху налетів на вхідні двері. Не вірячи в свою невдачу, налетів на них знову. Зачинено. Чорт, зачинено! Хто б міг подумати!

Не гаючи часу, хлопець кинувся назад, сподіваючись проскочити і знайти інший вихід. Однак не встиг: Денис, ніби знаючи наперед, куди тут можна подітися, вже стояв у дверях роздягальні.

– Ти б у дівчачу краще заскочив, – лиховісно сказав він, цикнувши при цьому губою. – Тобі там саме місце.

– Слухай, – говорячи, Максим важко дихав. – Слухай... може... давай якось вирішимо... Ми ж двоє розумних людей...

– Не, Білан, – похитав головою Денис. – Це ти в нас розумний. Тільки твій розум тебе від мого гніву не врятує.

Він обережно причинив за собою двері і зробив крок уперед. Потім ще один...

Максим роззирнувся. Порятунку не було. Більше того, він сам загнав себе в мишоловку. Кричати смислу нема, його все одно ніхто не почує. Проти Черненка він і хвилини не протримається.

Денис стояв уже за крок від нього. Аж раптом...

6. Підслухана змова

Зовсім поруч, по той бік дверей, почулося:

– Іди сюди, чого маячити! Тут нас точно ніхто не почує!

Ззовні хтось був. І цей невідомий дуже не хотів когось зустріти. Того, хто може почути чи побачити те, що жодна стороння істота чути і бачити не повинна. А значить, у тих, кого цей невідомий випадково зустріне, справи будуть кепськими.

Так подумав Максим – і не став гукати на допомогу. Але так само подумав і Денис. Йому менш за все хотілося бути спійманим тут, у роздягальні, і погіршувати своє і без того погане становище.

Тому він рішуче штовхнув ворога в малесеньку душову кімнату, яка була прибудована до роздягальні, протиснувся туди сам і притягнув до себе двері. Максим клацнув шпінгалетом, зачиняючи їх.

Вчасно – в роздягальні почулися кроки і голоси.

– Давай, що ти там придумав, – говорив старший чоловік. – Тільки якщо і цього разу пообіцяєш пограбувати Національний банк, краще не починай і неси мені мої гроші вже завтра.

– Все чотко, будь спок! – покvapливо відповів інший голос, трошки молодший.

– Ти мене своїми «споками» тиждень годуєш. Слухай, якщо і тепер почнеш брехати...

– Послухай мене! Там справжнє золото!

– Такі речі, чувак, з чистого суцільного золота ніхто не робить. Ось не жвинди!

– Незолоту річ золотою просто так не назвуть! – категорично не погодився з ним молодший. – Ну як ти це собі уявляєш? Вручать його комусь, щасливчик прийде додому, глип – а воно з глини чи картону! Не, все мусить бути джукі-пукі! Ти ж сам казав, що зможеш продати якусь таку річ?

– Якщо ота твоя штука справді містить в собі хоча б якусь частку золота, я знайду кому продати. Є в мене певні люди. Навіть колекціонери. Для них подібні речі – що тобі цукерка.

– Тьху! Ненавиджу цукерки! Від них зуби болять і псуються, потім до зубного лікаря йди. А зубні лікарі – ще ті, скажу тобі, штучки...

– Так ти цукерки ненавидиш чи зубних лікарів?

Стояти розкорякою, притиснутим кремезним Денисом до стіни, Максимові набридло. Він спробував поворушитися і стати зручніше. Черненко присік цю спробу, прошипівши йому на вухо: «Тихо будь, задавлю!»

– Так ми домовимося? – запopадливо запитав тим часом молодший голос.

– Не знаю, чувак. Ти ж знаєш, борги ваші ростуть кожен день...

– Ще два дні! Прошу тебе – почекай ще два дні! Потім його привезуть сюди, до школи, і все. Охороняти його не будуть, це ж не якийсь там музейний скарб. Просто зачинять в якомусь кабінеті. Я навіть приблизно знаю, де. Забрати його звідти – справа двох секунд. Максимум – трьох. Коротше, на раз-два-три...

– Чотири-п'ять-шість! – передражнив його старший. – Від чотирьох до шести років тюрми, якщо спіймають. Ну, може, на перший раз пожаліють, враховуючи твої, хе-хе, заслуги. Присудять менше. Тільки не думай, я і з тюрми дістану. Скільки будете сидіти, стільки часу проценти капати будуть. А це що означає?

– Що? – тупо перепитав молодший.

– Капшо! – знову передражнив старший. – Коли тебе випустять на волю з чистою совістю, дядя Костя буде забезпеченою людиною!

– Дядь Кость, я не хочу в тюрму! – перелякано заскиглив молодший.

Денисові від цього скавчання стало противно. Про що б вони не говорили, ось так скавчати дорослий пацан не повинен. Не має права.

– Думаеш, я хочу, аби вас злапали й засудили? – заспокоїв невідомий дядя Костя. – Зараз ви мені винні... сам знаєш скільки. Коли вийдете, будете винні в десять разів більше. І ті гроші я точно не отримаю. У вас, голодранці, їх просто не буде. Ну а ці гроші, про які ми ниньки товчемо, ви ще в змозі знайти і повернути. Тому, – хлопці в душовій почули глухий удар, очевидно, дядя Костя сильно ляснув співбесідника по плечу, – так і буде, чекатиму ще кілька днів. Тим більше, що ідея твоя реальна. Все, йти мені треба, справи.

Швидкі кроки.

Гупнули двері.

Запала тиша.

7. Бабуся хата

Денисові здалося, що після того, як ці двоє невідомих вийшли з роздягальні, пройшла принаймні година. Максим прикинув: вони не наважувалися вийти звідти десь хвилин тридцять.

Та помилилися обидва. Коли обережно прочинили двері та вислизнули зі свого сховку, наручний Максимів годинник показував, що і перегони шкільними коридорами, і хованки в роздягальні, і загадкова зустріч двох невідомих змовників – все це разом забрало якихось двадцять п'ять хвилин.

– Ну? – запитав Білан у Черненка. – Хто це був і що це було?

– Я звідки знаю? – визвірівся на нього Денис. – Ясно тільки: справи темні та не зовсім чисті. Тільки не думаю, що хочу говорити про це з таким, як ти.

Максим відступив від Дениса на крок, розпрямив спину, схрестив руки на випнутих грудях.

– Цікаво, цікаво. Який це я «такий», і з ким ти хочеш про все це поговорити?

Денис зловив себе на думці: він сам ще не знає, з ким і про що хоче і буде говорити. Відчувши його невпевненість у власних силах, Білан швидко оволодів ситуацією.

– Значить, послухай мене уважно. Пропозиція така: зараз ми все це швидко домиемо, беремо манатки і йдемо до мене. Там тихо, спокійно, є де поговорити і подумати.

– Куди це до тебе? – підозріло поцікавився Денис. – Додому? А старі твої нас не того?

– Ну, не такі вже мої батьки і старі, – посміхнувся Максим. – І зовсім вони нас не «того». Тільки туди, де я живу, ми таки не підемо.

– Ти ж казав – до тебе...

– Правильно. До мене. Туди, де я колись буду жити.

Нічого більше не пояснюючи несподіваному товаришеві, Білан першим повернувся в клас. Черненко потупцяв за ним, далі нічого не розуміючи, але маючи визнати: голова в цього здохляка варить краще, ніж у нього. А тут без розумної голови не розібратися. Тому він мовчки сховався по воду, далі вони по черзі так-сяк розтерли її шваброю по підлозі, швиденько протерли вологою губкою класну дошку, підхопили наплічники, забрали куртки з гардероба і вийшли зі школи.

Обоє жили тут же, на Чоколівці. Тільки Максим був корінним киянином, а родина Черненоків переїхала до Києва десять років тому. Двійнята Коля і Оля, брат і сестра Дениса, народилися вже тут. Сам Денис не пам'ятав рідного містечка, де дванадцять з половиною років тому народився і куди його регулярно вивозили на літо до бабусі. Тільки час від часу згадував незрозумілі поки що розмови батьків про силу-силенну всього, що довелося для переїзду в столицю продати... Але щось невловне повністю не давало йому відчувати себе частиною великого міста, де Максим Білан почувався, мов риба в воді.

По дорозі виявилось, що хлопці навіть мешкають на паралельних вулицях. І Максим чомусь дико зрадів цьому відкриттю. Тоді як Денисові було «по великому військовому барабану», де живе його однокласник. Він приятелював з іншими хлопцями, хоча б із тим же Ігорем Нещеретом. У правильних маминих мазунців, до яких Черненко відносив Білана, повинна бути своя компанія.

А втім, Максим усе ж таки здивував Дениса. Пройшовши повз свій будинок, він провів супутника дворами і вивів до звичайної багатоповерхівки в глибині вулиці. Легко впоравшись із кодом на дверях під'їзду, він кивком пропустив Черненка вперед. Вони підійшли до ліфта, Максим натиснув на кнопку виклику, але нічого не сталося.

– Не полагодили ще, – приречено зітхнув він. – Так уже тиждень. Нічого, нам тільки на четвертий поверх.

Вони так само мовчки піднялися пішки на четвертий поверх і зупинилися біля важких дерев'яних дверей квартири під номером 20. Витягнувши з кишені купу ключів, вибравши потрібний і відчинивши спочатку верхній, потім – нижній замок, Максим потягнув на себе двері й театральним жестом запросив Дениса:

– Ласкаво просимо, дорогий Карлсоне, до Бабусиної хати!

Черненкові не сподобалося, що його назвали Карлсоном. Та він вирішив проковтнути це і зайшов усередину. Гм, нічого особливого. Хата як хата. Одна кімната. Меблі

як меблі. Телевізор на тумбочці в кутку, в іншому кутку – стіл із комп'ютером. Велике фото якоїсь ошатної старої жінки в зашкленій рамці.

– Це – моя бабуся, – перехопив погляд гостя Максим. – Вона померла два роки тому. Жила тут, заповіла цю хату мені. Коли я закінчу школу, переселюся сюди. Поки що просто буваю тут кожен день. У мене тут інтернет працює, і взагалі я тут нікому не заважаю. Так само, як і мені ніхто. Так що проходи, сідай, почувайся як удома.

Денис подумав... у нього вдома четверо в двох кімнатах. І не скоро буде комп'ютер, яким він, до речі, так і не навчився користуватися. Звісно, в різні там ігри у клубах грався, тільки не часто. Як там мама казала: «Наш сімейний бюджет до цього не готовий...»

Тим часом Максим уже по-хазяйськи налив води в електричний чайник, а поки вона кипіла – приніс дві чашки і пакетики з чаєм.

– Вибачай, у мене тут по-похідному. Взагалі я заварний люблю.

– Мені до лампи, – буркнув Денис. Йому чомусь не захотілося пояснювати, що вдома вони заварюють тільки пакетики, причому – по кілька разів.

– Дарма. Знаєш, існує багато різних сортів чаю...

– Коротше, – грубувато обірвав його Денис. – Ми сюди про чай говорити прийшли?

– Згоден, – кивнув Максим, розливаючи окріп по чашках. – Давай поговоримо про те, що хочуть украсти з нашої школи.

8. Задача з чотирма невідомими

Денис акуратно витягнув із чашки свій пакетик, поклав його на блюдечко, відсорбнув напій, не звертаючи уваги на цукорницю: він вважав, що солоденьке – для маминих дітей.

Максим, навпаки, насипав три ложечки цукру: він вважав, що солодке корисне для роботи мозку.

– Чому ти думаєш, що школу хочуть обікрасти? – запитав Черненко. Він думав так само, тільки не міг пояснити своїх відчуттів.

– Давай згадаємо ще раз ту розмову. Отой, молодший, чітко сказав: якусь цінну річ мають привезти до школи. Цю цінну річ досить легко вкрати. Те, що готується крадіжка, теж зрозуміло: старший, такий собі дядя Костя, попереджав молодшого про суд і тюрму.

– Він міг просто лякати. Здається, цей дядя Костя – ще той понтовило.

– Значення слова «понтовило» я не зовсім знаю, – признався Максим. – Тільки навряд чи когось будуть лякати тим, чого він не буде боятися. Значить, невідомий

і справді збирається вчинити в нашій школі кримінальний злочин. Крадіжку – це сто відсотків.

Аби трошки подумати і не виглядати зовсім уже лопухом, Денис зробив великий ковток чаю. При цьому голосно сьорбнув і чомусь знітився. Та Максим не звернув на це уваги, і до Дениса повернулася впевненість.

– Дядя Костя точно чужий. А ось той, другий, наш. Мабуть, старшокласник.

– Правильно, – погодився Максим. – До того ж, один із тих, кого люблять учителі. Дядя Костя натякав своєму боржнику на його заслуги.

– Боржнику?

– Ага. В цьому – весь, як любить говорити мій тато, цимес. Той, чийого імені ми не знаємо, якимось чином заборгував так само невідомому нам дяді Кості певну суму грошей. Крім того, він не сам: боржників, як мінімум, двоє. До свого боржника дядя Костя звертався в множині. Навряд чи оте «ви» означає повагу. Голосів ти точно не впізнав?

Денис почував потилицю, похитав головою.

– Так, – Максим одним ковтком допив чай, встав, закрив руки за спину і пройшовся по кімнаті. – Що в нас є? До нашої школи дуже скоро принесуть чи привезуть якусь коштовну річ...

– Золоту, – вставив Денис. – Часто вони про золото згадували.

– Золоту, – кивнув Максим. – Цю річ хтось хоче вкрати. Цей «хтось» вчиться в нашій школі. Він – старшокласник, причому, очевидно, відмінник. Цей самий відмінник веде подвійне життя: вчителі, товариші та батьки знають його хорошим хлопцем, та насправді він – поганий. Бо тільки погані хлопці залазять у борги до старших за себе чоловіків. І тільки погані хлопці готові піти на крадіжку, аби лиш ці борги віддати. До того ж, цих крадіїв, як мінімум, двоє. Задача з трьома невідомими.

– З чотирма, – знову вставив Денис і пояснив здивованому однокласникові: – Ота коштовність, яку вони хочуть стирити.

– О! – клацнув пальцями Білан. – Значить, із чотирма: один дуже поганий, двоє просто поганих та річ із золота, за якою усі полюють.

– Піди туди, не знаю куди. Знайди того, не знаю кого, – зітхнув Черненко.

– Ну, куди йти – ми знаємо. Далі рідної школи не треба. Чого ти?

Вираз Денисового обличчя справді здивував Максима. На ньому не читалося жодного бажання щось робити. І тут же він отримав пояснення:

– Я? Я – нічого. Мені просто цікаво, чому ми повинні забивати собі цим голову і рятувати від когось якесь шкільне майно? Може, простіше піти до Шефа і все йому розказати? Хай самі шукають, з поліцією?

Шефом всі називали директора школи.

Максим вперше за весь день не знав, що відповісти несподіваному партнерові. Ті пояснення, які рвалися з язика автоматично, навряд чи будуть зрозумілими такому хлопцеві, як Денис Черненко. Але Максим Білан не був би собою, якби не знайшов відповіді.

– Правильно, – мовив він після паузи. – До школи нам, за великим рахунком, жодного діла. Наприклад, мій тато завіз туди нові комп'ютери. Якби їх хотів хтось потягти, я б пошкодував татових зусиль та грошей. І тільки потім мені стало шкода таких, як ти: адже іншого способу вивчити комп'ютер у вас немає, не ображайся... А тут про якісь золоті коштовності... Тільки тут таке: якщо Шеф нам повірить і підключить поліцію, вони точно нічого і нікого не зловлять. Можливо, Шефові більш зрозуміло, про яке золото мова. Що з того? Просто наступного разу злочинці будуть обережнішими і таки щось поцуплять. А ми не знатимемо, що і коли. Отже, я пропоную поки що нікого в це не втягувати. Згода?

Побачивши просто перед собою простягнуту руку, Денис не зміг ухилитися. Коротко і міцно потиснув її, навіть не уявляючи собі, що може бути з недавнім лютим ворогом у одній команді.

9. З'являється Золотий кубок

Максим цілу ніч намагався зліпити в голові список підозрюваних, пригадуючи кращих учнів їхньої школи з числа старшокласників. Денисові було ще гірше: він не знав і не хотів знати відмінників.

Наступного ранку жоден із них не зміг похвалитися будь-яким результатом. Завдання, котре на перший погляд здавалося досить простим, тепер виглядало таким, яке практично неможливо виконати. Заглиблені кожен у свої думки, хлопці разом із рештою учнів пішли до великого актового залу на загальні збори. Про те, що вони будуть короткими і відбудуться перед початком уроків, їм оголосили ще напередодні.

У залі розмістилися класи від сьомого до одинадцятого. Збори ще не почалися, стояв звичний гармидер, і лише кілька старшокласників ходили з таємничими обличчями. Так поведуть себе ті, хто знає про щось більше за інших. Нарешті на сцену піднялися директор школи Дмитро Дмитрович, він же Шеф, фізрук Олексій Валерійович, він же Чемпіон, і ще один солідний чоловік у костюмі – його школярі бачили вперше. У руці гість тримав чорний поліетиленовий пакет із якоюсь фірмовою емблемою.

– Доброго ранку! – привітався Шеф, жестом запросив усіх сідати, а сам лишився на ногах. – Щоб не забирати вашого навчального часу, почну відразу з оголошення. Сьогодні, п'ятого березня, офіційно починається змагання за Золотий кубок!

Хтось у залі вигукнув: «Вау!». Хтось підхопив: «О-о!». Далі почулося: «Йес-с-с!». Аж потім зал озвався оплесками. Хоча ані Максим, ані Денис не знали, про що йде мова.

– Що таке Золотий кубок – вам пояснить Олексій Валерійович! – оголосив далі Шеф,

і поруч з ним став Чемпіон.

– Майстер гребного спорту, – прошепотів у потилицю Черненку всюдисущий Ігор Нещерет. – Гребе, гребе, гребе...

– Цить! – гаркнув через плече Денис.

Тим часом фізрук прокашлявся.

– Золотий кубок отримає в нагороду кращий юний спортсмен школи. Звичайно, одинадцяті класи завжди покажуть кращі результати, ніж сьомі чи восьмі. Проте саме хлопці, а може, й дівчата з сьомих та восьмих класів будуть змагатися за Золотий кубок. Ну а старшокласники виконують більш почесну місію. Вони спочатку цілий місяць будуть спостерігати за молодшими на уроках фізкультури. Для цього вже утворена суддівська колегія з семи кращих спортсменів школи з числа старших. Головою комісії, тобто головним суддею, буде наш Володя Завгородній. Думаю, ніхто не заперечуватиме.

Тепер оплески були ще бурхливішими. Денис плескав у долоні щиро. Аякже: Вовка Завгородній був його особистим кумиром. Кращий спортсмен школи, мікрорайону, району і навіть усього Києва. Ну, щодо всього Києва переборщили, але Денис вірив: Вовка Завгородній ще покаже клас. Швидше за всіх бігає, краще і більше за всіх підтягується на турніку, кращий нападник шкільної футбольної команди та збірної району – всього не перелічиш. Правда, перше місце в змаганнях з плавання розділив із Толиком Тумановським, з паралельного класу...

Тільки Вовчині фанати, до числа яких належав Денис і абсолютно всі шпендики з молодших класів, на це не зважали. Для них «іхній» Вовка був абсолютним чемпіоном.

Завгородній, звичайно, був у залі. Сидів у першому ряду. Навіть підвівся і помахав усім руками.

– Чудово! – зрадів Олексій Валерійович. – Значить, сумнівів у справедливості судді вже не буде. Це приємно, коли боротьба буде чесною і всі довірятимуть один одному. Значить, до весняних канікул наші шановні судді зроблять свій перший вибір. Потім, наприкінці квітня, між кращими спортсменами будуть проведені змагання. Переможець і отримає головний приз – Золотий кубок чемпіона. Ті, хто здобудуть друге і третє місце, теж без нагороди не залишаться. Більше про це розкаже наш шановний гість Олександр Віталійович Тумановський.

Денис від несподіванки кречнував. Толиків батько! Нічого собі, тільки подумаєш про Тумановського – і нате вам добрий ранок...

Настала черга чоловіка в костюмі виходити наперед.

– Доброго ранку, любі друзі, – привітався він. – Звати мене, як вам уже сказали, Олександр Тумановський. Я директор фірми, яка постачає обладнання для тренажерних залів. Мій син, до речі, цього року закінчує нашу з вами школу. Провести такі змагання – ідея вашого шановного директора, і ми її підтримали. Всі знають, яку важливу роль відіграють спорт і фізична культура в житті сучасної молоді людини у новому тисячолітті. Ви тут усі більш-менш дорослі люди. Тому я можу це сказати: тільки гарна фізична підготовка і любов до спорту допоможе нам усім сказати своє рішуче «НІ» такому ганебному явищу, як

наркоманія. А також такий поганій звичці, як куріння. Зі свого боку, я обіцяю: володар Золотого кубка та володарі другого і третього місць отримають безкоштовний абонемент на півроку в один із наших спортивних залів.

Суворо глянувши на зал, Шеф почав плескати в долоні. Всі присутні дружно його підхопили.

– А тепер, – урочисто промовив пан Тумановський, – головний приз! Наш Золотий кубок!

Він розкрив пакет і витягнув звідти якийсь невеличкий предмет, загорнутий у звичайну газету. Недбало кинувши пакет під ноги, розгорнув згорток. І виставив на стіл невеличкий, але справжнісінький кубок.

Зі свого місця Максим і Денис не могли його добре розгледіти. Проте урочистість моменту набула найвищої точки кипіння. Всі встали, з різних боків почулися радісні вигуки. А Максим та Денис, не змовляючись, подивилися один на одного.

– Ось воно, – одними губами промовив Білан.

– Думаєш? – так само тихо відповів Черненко.

– Більше золотих предметів у школі немає. Вони знали про Золотий кубок і хочуть вкрасти саме його.

10. Викрадення заради порятунку

Після школи хлопці домовилися знову зустрітися в Бабусиній хаті. Кращого місця для штабу та командного пункту все одно не придумаєш.

Протягом дня під час кожної перерви Максим кудись зникав. А Денис так і не знав, що він буде робити і чи є в нього якісь думки. До того ж, ні про що інше, крім як про знайомі нотки в голосі невідомого старшокласника, він думати не міг.

По дорозі Максим намагався ні про що конкретне не говорити. Лиш коли хлопчача традицією заварили собі чай, він нарешті поділився з партнером всім, що вдалося дізнатися за день.

– Коротше, одне невідоме вже знайдене, так? Хтось націлювся поцупити саме Золотий кубок, згода?

– Згода, – кивнув Денис. – Без варіантів.

– Раз так, тоді коло підозрюваних дещо звужується. Про те, що в нас буде чемпіонат, знала доволі невелика купка людей. Директор, фізрук, ну і, напевне, ті семеро, хто буде вас, так би мовити, оцінювати. Судді.

– Шестеро, – виправив Денис. – Вовка Завгородній відпадає відразу.

– Чому?

– А чому ти не підозрюєш Шефа, Чемпіона чи взагалі того кренделя, який цей кубок приніс?

– Ну як же...

– Отак же! – передражнив його Черненко. – Ти знаєш, розумнику, що синок цього Тумановського, Толян, вчиться в одинадцятому «Б»? Ось хто міг знати про Золотий кубок раніше! І він – головний суперник Завгороднього!

– Так-так, цікаво. Чого ж ти мовчав?

– Бо я тільки тепер про це згадав! Тільки з Вовкою він не дружить, бо Вовка – реальний чемпіон, а Толян – так, шахи пересуває. Ну, плаває ще...

– По-твоему, шахи – це не спорт?

– Такий самий, як і оті ваші битви з гоблінами на комп'ютері! До речі, чому ти сказав «вас»?

– Що – «вас»? А-а-а! – зрозумів Максим. – Ну, тут усе ясно. Ти теж спортсмен. Значить, у боротьбу за Золотий кубок включишся. Фізрук тебе точно впише у список претендентів. Тому ти особисто мусиш бути зацікавленим у тому, щоб вберегти головний приз від крадіїв. До речі, про цього Толяна – цінна інформація. Поставимо його номером першим.

– Вовку Завгороднього щоб мені нікуди не вписував! Тим більше, що він якраз і не зацікавлений, щоб Золотий кубок десь зник. Він же тепер великий перець. Головний суддя! Мусить же він когось нагородити через два місяці.

– Правда, – погодився Максим. – Мені цей ваш спортивний супергерой паралельний. Але я його так трошки спостерігав. Любить, коли ним захоплюються, це є. І при всіх вручити Золотий кубок, вирішити чиясь спортивну долю він просто мусить. О'кей, тоді навпаки: запишемо Вовку в наші ймовірні спільники. В крайньому разі, попросимо його допомогти.

– Це діло, – задоволено кивнув Денис. Думка про те, що він зможе колись підійти до свого спортивного кумира як до рівного, зіграла відразу.

– Ну, так, у нас є семеро підозрюваних серед старшокласників. Всі ці семеро так чи інакше виборювали чи виборюють спортивну честь школи або району. Значить, на доброму рахунку в усіх учителів. Отже, теоретично поза підозрою. Але я, Денисе, одного боюся: поки ми почнемо їх вираховувати і відкидати одного за одним, пройде час. Тоді як Золотий кубок збираються вкрасти завтра-післязавтра.

– Який вихід?

– Простий і складний одночасно. Треба його заховати. Зараз він стоїть у кабінеті хімії. Там, де лабораторія і реактиви. Чому там? Бо цей кабінет добре замикається. І під сигналізацією – бо перший поверх. Ти про це не знав, скажи?

– Скажу, – підтвердив Денис. – А ти як рознюхав?

– У тому-то й річ, що я особливо не старався, як ти кажеш, нюхати. Про це не

оголосили, однак місце знаходження Золотого кубка – не така вже й таємниця. Не бачу іншого виходу, крім як переховати його. Ну, заховати краще.

– І як це зробити? – поцікавився Денис.

Максим подивився на нього чомусь винуватими очима.

– Треба викрасти його самим. Раніше за справжніх злодіїв, розумієш? Тільки так...

11. «Алхіміки»

Діяти вирішили вже завтра. Справді, не тільки кожен день дорогий – кожна година.

Готуючись до наступного дня, Денис Черненко довго не міг заснути, крутився на своєму дивані в меншій кімнаті, яку ділив з молодшим на три роки братом. Ось кому лафа: він нічого не знає про намір пограбувати школу. І точно не хоче стати злодієм на перешкоді.

А цей Максим справді розумник, мови нема. План простий, може, Денис і сам зміг би колись до такого додуматися. Тільки ж не додумався... І все в Максима передбачено, все, наче в кіно, продумано. Правда, хуліганити доведеться йому, Денисові. Але ж іншої ролі для себе він і справді не бачив.

Кінець ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (https://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=51325655&lfrom=362673004) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.